

אומות העולם חילק הקב"ה לכל שאר השרים הממונים עליהם ואני הוא מחלקו של הקב"ה.
דְּכַתִּיב, (דברים ד) **אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹתָם** דהיינו שחילקם
הקב"ה תחת צבא השמים שהם שרי האומות, **וּכְתִיב** ועל ישראל נאמר (דברים לב)
כִּי חָלַק יְהוָה עִמּוֹ וְגו' כי ישראל הם חלקו של הקב"ה. **הֲלוֹ אִישׁ**
חָלַק, מִתְּרֵי שְׁעִירִים וְאַשְׁתָּאֵר חֲדָא. דְּכַהֲנָא פְּלִיג לָהּ,
חֵד לְחוֹלְקִיהָ, וְחֵד לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עוד ביאור על מש"כ איש
חלק, פירושו שמשני חלקי השעירים נשאר חלק אחד לי כי הכהן חילק שעיר אחד לחלקו
של עשו ושעיר אחד לחלקו של הקב"ה. **אֲמַאי** ולמה נתן הכהן חלק אחד לעשו.
בְּגִין דִּיטַעֲיִן עַל פְּתַפּוּי כָּל חוּבּוּי דִּיעֵקֵב, דְּכַתִּיב וְנָשָׂא
הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם, עֲוֹנוֹת תָּם אלא משום שיטען השעיר
על כתפיו את כל העוונות של (בית) יעקב שנאמר ונשא השעיר עליו את כל עוונותם ודרשו
חז"ל עונות תם שהוא נשא את עונות יעקב הנקרא איש תם (רמ"ק).

ביוה"כ כל שערי התפילה פתוחים והקב"ה מכפר על עמו ישראל

תַּאֲנָא, בְּהֵוֹא יוֹמָא כַּמָּה פְּתַחִין פְּתִיחִין לְקַבְּלֵיהוֹן
דִּישְׂרָאֵל לְקַבְּלָא צְלוֹתֵיהוֹן למדנו שבאותו היום של יוה"כ

כמה פתחים נפתחים לפני עם ישראל בכדי שתתקבל כמה מיני תפילות שהם צעקה תחינה
שוועה בכיה וכן כל שאר התפילות שיתפלל האדם, לפי שאין השער ננעל (רמ"ק).

זַפְּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּהָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא
לְזַפְּאָה לּוֹן, וְלְדַפְּאָה לּוֹן ואשרי חלקם של ישראל שהקב"ה רוצה לזכות

אותם ולטהר אותם מעוונותיהם, **יְהִי הוּא דְכָתִיב** וזהו מש"כ **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר וְגו' . בְּהַאי יוֹמָא אֲתַעְטֵר בְּהֵנָּא בְּכַמְּה עֵטְרִין** וביום הזה של יוה"כ מתעטר הכהן בכמה מיני עטרות. **בְּהַאי יוֹמָא פּוּלְחָנָא דְכַהֲנָא יִקִּירָא וְרַב מְפָל פּוּלְחָנִין** וכן ביום הזה עבודת הכהן היא מכובדת וגדולה מכל העבודות של כל השנה. **לְכַלָּא יְהֵב חוּלְקָא בְּאִינוּן קְרַבְנִין דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** ולכולם נתן הכהן חלק באלו הקרבנות של הקב"ה ואפילו לחיצונים שהוא הקרבן לעזאזל, בכדי שלא יקטרגו על ישראל. **בְּהַאי יוֹמָא אֲתַעְטֵר (ס"א אֲתַעֵר) חֶסֶד בְּעֵלְמָא עַל יְדָא דְכַהֲנָא, מְקַרְב קְרַבְנִין עַל חוּבִיהוֹן דְּעַמָּא** ובאותו היום מתעורר החסד בעולם ע"י שהכהן מקריב את הקרבנות בכדי לכפר על עוונות בית ישראל. **עַל חוּבִיָּה בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתָּר עַל חוּבִיָּהוֹן דְּעַמָּא** ובתחילה הכהן מקריב קרבן על החטאים הפרטיים שלו ולאחר מכן הוא מקריב קרבנות על עוונות העם. **מְקַרְב עֵלְוֹן עֲלִיָּה וְעַל עַמָּא וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי** וכן הוא מקריב עולות עליו ועל העם והנה נתבארו הדברים.

רשב"י והחברים ישבו לעסוק בדברי תורה במקום השראת השכינה

עַד דְּהוּוּ אֲזִילִי, יְתָבוּ בְּחֵד חֶקֶל, וְצִלוּ. נָחַת חֵד עֲנָנָא דְאִשָּׁא, וְאַסְחָר לֹון ובעוד שהיו רשב"י והחברים הולכים בדרך בחזרה מביתו של רבי פנחס בן יאיר ישבו בשדה אחד והתפללו ואז ירד ענן אחד של אש והקיף אותם בכדי שלא יתפללו במקום פתוח (אור החמה בשם מהרח"ו). **אָמַר רַבִּי**

שָׁמְעוּן, הָא חֲמִינָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רְעוּתָא דִּילֵיהּ
הָכָא. נִיתִיב. יְתָבוּ וְהוּוּ אַמְרֵי מְלֵי דְאוּרֵייתָא ואמר רשב"י
אני רואה שרצון הקב"ה נמצא כאן לפי שיש פה השראת השכינה ולכן נשב כאן, ואז כולם
ישבו והיו אומרים דברי תורה. פָּתַח וְאָמַר ופתח רשב"י ואמר לבאר את מש"כ,
(משלי כה) מִיָּם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה [טז] וְשִׁמוּעָה טוֹבָה
מֵאֶרֶץ מֶרְחָק, הָא אִסְתַּפְּלֵנָא בְּמִלּוּי דְשְׁלֵמָה מְלָפָא,
וְכִלְהוּ (ס"א בְּחֻכְמָתָא) בְּחֻכְמָה אָמְרָן ואומר רשב"י התבוננתי בדברי שלמה
המלך והנה את כולם אמר בחכמה.

שיר השירים בחכמה קהלת בתבונה ומשלי בדעת

תָּא חֲזִי תְּלַת סְפָרִין דְּחֻכְמָתָא אֲפִיק שְׁלֵמָה לְעֵלְמָא,
וְכִלְהוּ בְּחֻכְמָתָא עֵלְאָה בא וראה שלושה ספרים של חכמה הוציא
שלמה המלך לעולם וכולם הם בסוד החכמה העליונה. שִׁיר הַשִּׁירִים חֻכְמָה
וספר שיר השירים הוא בסוד החכמה, קִהְלֵת תְּבוּנָה וספר קהלת הוא בסוד
התבונה, וּמְשָׁלֵי דַעַת וספר משלי הוא בסוד הדעת ולכן הספר מתחיל בתיבת
לדעת ואח"כ חכמה ומוסר (דמשק אליעזר). לְקַבֵּל תְּלַת אֵלִין, עֵבֶד
תְּלַת סְפָרִים. שִׁיר הַשִּׁירִים פְּנִינָה חֻכְמָה הָכִי הוּא וכנגד

אור הרשב"י

[טז] ודרשו בספרי מה מים משיבים נפשו של שְׁנֵאמֵר (משלי כה כה) מים קרים על נפש נפש.
אדם שניאמר עיפה כך דברי תורה משיבים נפשו של אדם

הלימוד היומי

אלו שלוש המידות העליונות עשה שלמה המלך שלושה ספרים כי ספר שיר השירים שהוא כנגד החכמה שהיא בצד ימין, וכך הוא כי כל דבריו הם דברי אהבה שהם מימין (רמ"ק).
קִהַלְתָּ לְקַבֵּל תְּבוּנָה, הִכִּי הוּא וספר קהלת הוא כנגד הבינה שהיא בצד שמאל וכך הוא ענינה לפי שהוא מלא בדברי מוסר שהם מצד השמאל (רמ"ק). **מִשְׁלֵי לְקַבֵּל דַּעַת** וספר משלי הוא כנגד הדעת. **בְּמַאי אֶתְחַזֵּי** ושואל רשב"י במה נראה הספר שהוא כנגד הדעת. **אֵלָּא כָּל אֵינּוֹן קָרְאֵי בְּתַרֵּי גּוֹוֵי אֵינּוֹן, רִישָׁא וְסִיפָא תַרֵּי גּוֹוֵי אֶתְחַזֵּי** אלא אומר רשב"י שבכל אותם הפסוקים שבספר משלי יש להם שני גוונים וההתחלה והסוף הם שתי אופנים כי חציו אחד של הפסוק מדבר בטובה ובשבח הצדק שהוא מצד החסדים שבימין, וחציו האחר מדבר בגנות הרשע שהוא מצד הגבורות שבשמאל והוא כמו הדעת שיש בו חסדים וגבורות (רמ"ק). **וְכַד מְסַתְּפֵי קְרָאֵי, דָּא פְּלִיל בְּדָא, וְדָא פְּלִיל בְּדָא, בְּגִין כְּדִ שְׁקִיל לְקַבְּלִיהָ דַּדַּעַת** וכאשר מתבוננים בפסוקים רואים שבאמת אחד כלול בשני ולכן ספר משלי הוא שקול כנגד הדעת שהוא כולל את החסד שבימין ואת הגבורות שבשמאל.

רשב"י מסביר הפסוק שמועה טובה מארץ מרחק מים קרים על נפש עיפה
הֲאֵי קְרָא לֹא רִישִׁיהָ סִיפִיהָ וְלֹא סִיפִיהָ רִישִׁיהָ והרי לפי"ז קשה על מש"כ מים קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק שהרי אין תחילתו כסופו ואין סופו כתחילתו כי הם שני דברים נפרדים. **וְכַד אֶסְתַּפְּלְנָא בֵּיהּ, פְּלֵא פְּלִיל חָד בְּחָד, בֵּין מְסִיפִיהָ לְרִישִׁיהָ, בֵּין מִרִישִׁיהָ לְסִיפִיהָ** אלא אומר רשב"י שכאשר התבוננתי בפסוק ראיתי שהכל